

19

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ  
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ  
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ  
ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΝΟΥΡΑΚΗΣ 14  
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ  
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ  
Λογ. Έρευν. Μουσ. ν.μ. 19/1970

Α!  
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ  
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ



ΑΘΗΝΑΙ 1968  
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

2001 1969/10-3-70.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ





δ'. 1) Πώς ελιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καύσιν: α) τῆς καλάμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ....

.. Μ.Ι. ζωϊκὴν... κόπρον.....  
 .....  
 .....

2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... ε.β. 1946 .....

ε'. Ἐκ τίνος ἀπορίας ἀποδοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; .....

Σιδηροῦν... ἄροτρον... ἀπὸ... τοῦ 1925 .....

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; .....

Μονόφτερο... Προμηθία... ἐκ... τοῦ...  
 .. ξυλοεργικοῦ... καὶ... ἀπὸ... τοῦ...  
 .. Βόλου.....

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον μετὰ τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

- 1... ἔχειρ... 4... νεκρίρι... 7... ἐγκυρῆ 10.....
- 2... ἠροδάφι... 5... ἠροσυρῆ 8... καράφα.....
- 3... ἠρονατο... 6... σπᾶδη... 9... καβίγια.....

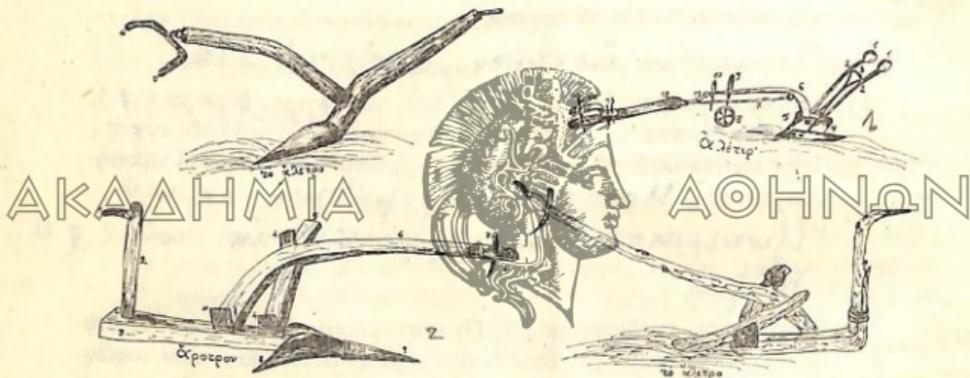


2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;) ... 1950 .....

3) Μηχανὴ θερισμοῦ ..... ἠροκί.....

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)... *Πο.ε.ι* .....
- 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ ..... *Πο.ε.ι* .....
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκευάζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .....
- Βεβιοκίχναλ ... χρωφροί* .....
- .....
- .....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;



3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον<sup>(1)</sup> καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

- |                          |                          |          |
|--------------------------|--------------------------|----------|
| 1. <i>λαβή</i> .....     | 6. <i>Ἐκφ.φ.ε.</i> ..... | 11. .... |
| 2. <i>ἐνχίρ</i> .....    | 7. <i>καθίγια</i> .....  | 12. .... |
| 3. <i>ηδάρ</i> .....     | 8. <i>φκερά</i> .....    | 13. .... |
| 4. <i>β.φ.π.κ.</i> ..... | 9. <i>κτερίρ</i> .....   | 14. .... |
| 5. <i>ε.η.ά.θ.</i> ..... | 10. ....                 | 15. .... |

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν ἀνωτέρω ἀρί-  
θμησιν).

4) Τὸ ὑνί. Τὸ ὑνί τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς  
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν  
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφή-  
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν  
εἶναι διαφορῶν τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

... Ἰ. Η. το. ... μίως ... ἰσορροπῆς ...  
.....  
.....



5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; .....

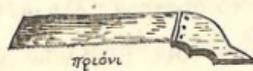
... Ὀρθογώνιον ... παραλληλόγραμμον ...

6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ἐκ ξύλου



7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου  
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.) .....

... Σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί, βίφο-  
μα, σφίλια ... κ.ά. ....



πριόνι

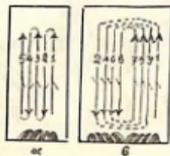
ἀρίδα

ρινί ἢ ξυλοφαί (ἀρνάρι)





- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὄργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακὰς (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);
- Τὸ... ὄργωμα... γίνεται... καὶ... κατὰ... τοὺς  
δύο... τρόπους... ἀνα... ὄργων... καὶ... εἰς... ἄλλους...  
ἢ ὄργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);
- .....



Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὄργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρῆσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὄργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριάς, γνάμεις, σιασμές, μεσφράδες κ.λ.π.); Ἡ... σπορά... γίνεται... καὶ... γίνεται...  
... εἰς... σποριάς
- .....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); με αὐλακίαν; ..  
... χωρίζεται... εἰς... αὐλακίαν

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον; ..  
... εἰς... ἄλλους... καὶ... ὄργων... μέρη...
- .....

- 7) Ποιοὶ τρόποι ἢ εἶδη ὄργωματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρῆσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ. ..  
... καθέτως... εἰς... ὄργων... γίνεται...  
... καὶ... ὄργων... καὶ...

Εἰς ποῖα ὄργωματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ἔξω... ἔφα... κά... ὄργωματα... γίνονται... γρη῏... πού... τρόπο... αὐτοῦ...

γ) Ἀροτριάσεις (ὄργωματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορὰς :

1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὄργωματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὄργωματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ὁ.κ.α. ἐν... σπορὰν... κῆν... Δημητριακῶν ἐγίνοντο... δύο ὄργωματα... τὸ 1<sup>ον</sup> τὸν... Ἀύγουστο καὶ τὸ 2<sup>ον</sup> τὸν Σεπτέμβριον... καὶ ἐξέγοντο... τὸ μὲν 1<sup>ον</sup> Κανερμαῖα τὸ δὲ 2<sup>ον</sup> Σουτέρωμα...

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαυτήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

3 ὄργωματα... Μαΐου, Ἰουνίου, Ἰουλίου

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῆ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῆ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

1 ἔτος

4) Πόσα ὄργωματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; Δημητριακῶν: 2. Κηπευτικῶν: 3. Δημητ. Ἄγροντων: Σεπτέμβριον. Κηπευτικῶν: Μαΐου - Ἰουνίου - Ἰουλίου

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

τὸ δισάκι... ἢ... ἢ... μπακίρα

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; .....

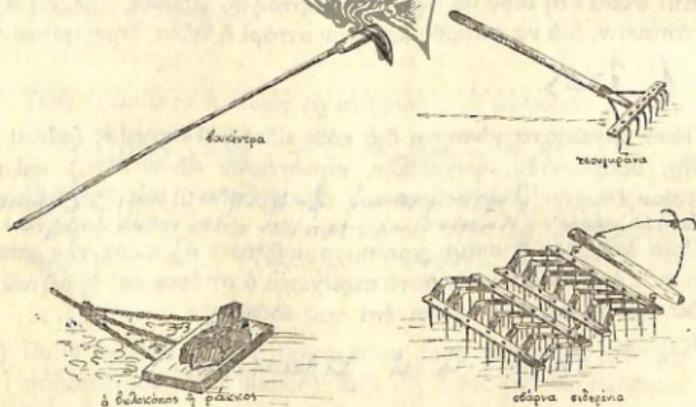
Ἐπιδαρῖνον καὶ... μὲ... ξύλον... ἢ... ὑφαντικόν

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); .....

... γίνονται... ἐλάφρισμα

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὄργωθῆ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφαίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

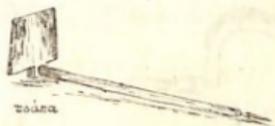
δὲν... γίνονται... ἐργαλείων... ἀγρῶν... ὄργων...  
δὲν... ἔχουν... ὄργων...



γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπκα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

Κασμάς, τσοκιά, τσοκαζι... (δελιήρι), τσάρα



- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐκτελοῦν

αὐτῶν

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου

εἶδους

δὲν ἐκαλλιεργοῦντο... ποτὲ ἐ... β.ε.η.ρια

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

τὰ βιότῳ

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως.

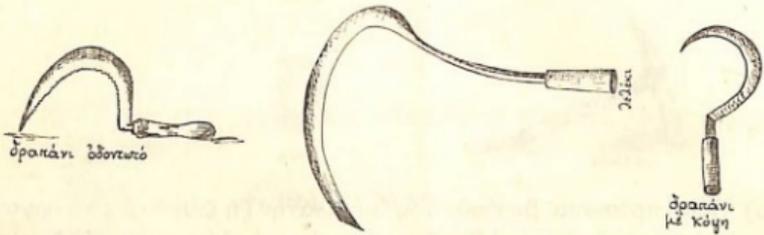
δὲν ἐκαλλιεργοῦντο... ποτὲ... βιότῳ

## Β'. Θ Ε Ρ Ι Σ Μ Ο Σ

### α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ἴποιον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....  
 ... *μὲ δρεπάνι... μόνον* .....



Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. ....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσοι) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) *Δρυάνι-Κόσσοι*



3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλεῖου ἦτο ὀμαλή ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

*ἦτο ὀμαλή*

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

*ἦτο ξυμῖνη - ἐξίγατα γαβή*

5) Ποίος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά, ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) . *Οἱ... ἑ.δ.μ.ρ.α.ρ.χ.οἱ* .....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρῆσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) .. *Μαγανοὺ ἐφρον... κ.α.μ. ἐ.ή.μ.ε.α.μ... μόν.ο... τ.ἰ... δε.ε.η.α.ν.ι* .....

### β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ. . *Μ.ε. δε.ε.η.α.ν.ι. : Ὄβαν... τ.ὸ. δ.μ.α.μ.α.σ.π...* .. *χαμ.μ.ῖ.α.ε.ε.ρ.α* .....

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμειναν ( ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). .....

*Καθαριὰ* ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δρασιές, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουσι ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; . *Οἱ... ἰ.δ.ο.ι.* .....

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

*Ἐπο. η.ο.δ.ε.ε.ρ.ῶ.ν.τ.ο... ἐ.π.ί... τοῦ... ἐδάφους... πο.φ.ζ.α*  
*ὁ.μ.οῦ... καί... α.μ... κ.ε.φ.α.λ.αἰ... κ.ε.π... ὁ.σ.τ.α.χ.ύ.ων...*  
*π.ρ.ὸς... κ.ε.π... ε.π.ὶ... κ.ε.π... ὁ.δ.ν.δ.ιν* .....

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-  
 λούνται άγκαλιές. ... Διφράγια .....



γ. Οί θερισταί.

1) Ποιοι θερίζουν : άνδρες και γυναίκες ; 'Υπήρχον (ή υπάρχουν)  
 θερισταί, οί όποιοι ήρχοντο ώς έπαγγελματíαι δι' αυτόν τόν  
 σκοπόν άπό άλλον τόπον και ποιον ; .....

Άνδρες... και... γυναίκες... μόνο... ενέ-  
μιον .....

2) Πώς ήμείβοντο ούτοι με ήμερομισθιον (μεροκάματο) ή κατ'  
 άποκοπήν (ξεκοπήν). Ποία ήτο ή άμοιβή εις χρήμα ή εις  
 είδος ; Το ήμερομισθιον ήτο μετά παροχής φαγητού ή άνευ  
 φαγητού ; (Παραθέσατε με τας πληροφορίας και την σχετικήν  
 εις τόν τόπον σας ονοματολογίαν) .....

Μέ... ήμερομισθιον... εις... χρήμα...  
 .....

3) Οί άνδρες ή αι γυναίκες έφερόν τι εις τας χείρας πρós προφύ-  
 λαξιν, ιδία τής άριστεράς, κατά τόν θερισμόν ; 'Επίσης κατά  
 την έναρξιν τής έργασίας την πρώτην ήμέραν περιεβάλ-  
 λοντό τι εις την μέσην του σώματος δια να μη αισθάνωνται  
 κόπωσην (δηλ. να μη πονή ή μέση των) ; .....

Διά... γραφέραξιν... έμφρον... εις... κίν... χείρας  
μαγαβαριαν... Σ.ε.ή... μέση... ζινάρι...  
και... εις... κίν... κεφαλήν... μαυδιφαν  
 .....

4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

..... *ὁκτώβριον* ..... *ἡμέρα* ..... *μόνον* .....

5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ....

..... *Οχι* .....

6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ *βάθρον* τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι

ἘΘΙΜΟΝ *Οχι* ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ



δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

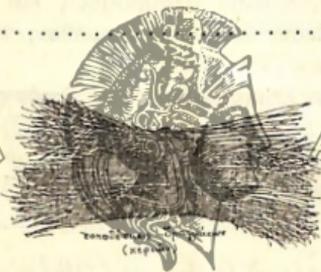
1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

..... *Ἀμέσως* ..... *μὲν* ..... *τὸν θερισμὸν* .....

2) Πώς γίνεται τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χειριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ὁ ἴδιος ὁ θεριστής· ἔδενε μὲ σπάρτα  
 χ.κ., ἄλλω ἐργαλεῖον.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ



3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἴδιαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐποποθετοῦντο ; .....

Αφήνοντο εἰς αὐτὴν ἴδιαν θέσιν πρὸς τὴν  
 βορρῆν καὶ μεταφέροντο εἰς τὴν ἰσθμίαν  
 ὥραν εἰς τὸ ἀγῶνι· κ.κ. κ.κ. κ.κ. κ.κ. κ.κ.  
 συνεκεντρώνοντο εἰς τὴν βορρῆν καὶ κέντρον τοῦ  
 ἀγροῦ

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

- 2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσθηθίζετο παλαιότερον ἢ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ... *Ναί.....*

*Ἐ.σ.η.θ.ί.ζ.ε.τ.ο. Ἐ.δ.ε.ρ.ί.ζ.ε.τ.ο. μ.έ. δ.ε.ξ.π.άν.ι. Ἐ.ξ.η.ρ.α.ί.ν.ε.τ.ο. ἰ.ν.ι. κ.ά.ρ.ο.ν. Ἐ.χ.ί.ν.ε.τ.ο. δ.ε.ξ.μ.ά.τ.α  
Ἐ.φ.υ.φ.ά.σ.τ.η.κ.ο. ἰ.ν. ἀ.π.ο.δ.ή.κ.ι.α.ς.....*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). *ν.λ.ο.ύ.ν.ι.ο.ν. ν.λ.ο.ύ.φ.ι.ο.ν. Μ.έ. δ.ε.ξ.π.άν.ο.ν. ἢ κ.ό.σ.σ.α.ν.*  
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιούντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογία, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) η φ. γ. ο. κ. ... ἔδινον κ. ... δεμάτια...  
 .. τῶρα... δένοντας... μέ... μηχανήν... δεικ-  
 .. κίν... χειροκίνητον...

### Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἄλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπον εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

.. Μπαμύρομο... ἔς... αὐλῶνι.....

2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἄλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λεγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως; Ἡ φ. ο. κ. ...

Ἐξω πρὸ δεμάτων, κομψικῶς... μέ... τῶν... σκά-  
 χης... ἤρσι... τῶ... κύντρον... κοῦ... κύκλον...

3) Ὑπήρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν ἄλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλωνι; .. Αἰν. Ὑπήρχε... ἠέκω...

.. ἔς... αὐλῶνι... ἔξω... ἀπὸ... χωρίου... εἰς... αὐ-  
 .. νοικεῶ... ἡύρο...

4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; .. ἔξω... κοῦ... χωρίου... εἰς... ἀνοι-

κεῶν... τῶ... ἡόν...

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἔαν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. με ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Εἰς... πατρὸς, Μὲ... τῶν... θυγατρῶν.....  
.....

- 6) Ἐκ ποῦ ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; .....

Μέσα... θανάτου... Μέσα... θανάτου.....

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχεδιάγραμμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) ...χωματάλωνο.....

Καθάρισαν... τὸ... ἀπὸ... χόρτα...  
καὶ... κακάβριχαν.....

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκάστου ἔτους πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων).....

Πῶς... καθαρίζεται... καὶ... βρέξιμον...  
.....  
.....

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνισμού γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .....

Ἐναρξίς... ἡμέρα... καὶ... ὥρα... 10<sup>η</sup>... ηφ. κ. ν. η.  
ἔτος... 1955... ἀποχρυσωμένη.....

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-



τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐζευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.



Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνια, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἄπο ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; .....

8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;.....

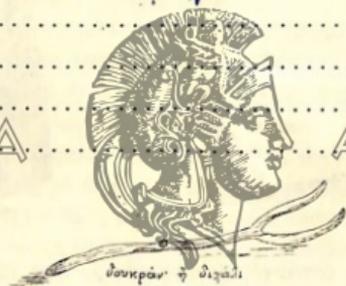
10<sup>η</sup>. Πρωϊκῆ..... 15<sup>η</sup>. ἑσπεριακῆ.....

12) Ποῖα ἄλλα ἄλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιοεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): .....

Τοακάμ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



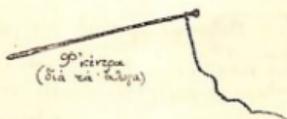
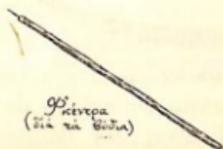
13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἄλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχους ; .....

Νοῦ

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἄλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Ἐδίχτιο... σβέρκτρα... μήκους... 1,5 μ. ξυρίνη  
 με... μωφίαν... βύρον... ἐν... ἔκτρον.....

- 15) Πώς λέγεται ή εργασία του άλωνίσματος ενός άπλώματος, δηλ. ενός στρώματος σταχύων εντός του άλωνιοῦ. (Έν Κρήτη καλείται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. άπλώματα) σίτου, κριθής, βρώμης κλπ. ήλωνίζοντο καθ' ήμέραν ..... **Τριψά** .....



- 16) Πώς λέγονται οί άλωνισθέντες στάχυες, προτου λιχνισθούν δια να άποχωρισθούν τὰ άχυρα από τόν καρπόν ; (έν Κρήτη : μάλαμα)

.. **Μάλαμα** .. ή .. **Τένιψ** ..

- 17) Ποίοι άλωνίζουν : ό ίδιος ό γεωργός με ίδια του ζώα ή ύπήρχον (ή ύπάρχουν άκόμη) ειδικοί άλωνιστάι (έν Αιτωλία : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι άλωναράοι και άγωγιατες), οί όποιοι είχαν βρόδια ή άλογα και άνελάμβανον τόν άλωνισμό .....

.. **Ο βρόδι** .. ή .. **γεωργός** ..

- 18) Πλην του μέσου τούτου με ζώα και με άλωνιστικόν εργαλείον ύπήρχον παλαιότερον είς χρήσιν άλλα μέσα χωρισμού του καρπου από τούς στάχυς· π.χ. τó κοπάνισμα αυτών με χονδρόν ξύλον (τόν κόπανον) ή με άλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω έν σελ. 26 εικόνα).

**οχι**

- 19) 'Ο κόπανος οὔτος πώς έλέγετο· εκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μήκος και πάχος είχε και ποιον τó σχήμά του ; .....

**Ø**

20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).....



κοπάνος στρογγυλός



ξύλο κομπανιστόν διὰ τὸ κοπάνισμα μικροῦ βαροῦ δημητριακῶν...



τοῦ Δικέφαλλο



Ἐπὶ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο ἄνθρωπον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἄνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; .....

21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

.....  
 .....  
 .....



22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;  
 Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

Θ.ΧΙ.

23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωματικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνταξισμὸς κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΕΥ. ΣΧΟΛ. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ Δ.Θ.Η.Ν.Ω.Ν

β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. ....

Λειῶμα... Λίχνισμα... Δύρινο...



Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;  
 Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-  
 χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην  
 καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. . . ζωρὸς. . . Σχιῶμα  
 . . ἐπίμικτος. . . Ἐράνω. . . ἢ λ. κόν. . . ὄρωρον. . . καρφώνι-  
 . . και. . . φύρον. . . μί. ἔνα. . . πανί. . . δια. . . κά. . . δέχνη  
 . . κών. . . κακὸ. . . ὄνω. . . κού. . . ἀνέμω. . . ἀγ. ἔκός.  
 . . και. . . κά. . . χωρίτη. . . κόν. . . καρπὸν. . . ἀπό. . . κό. . . ἀχουρα. . . ἀγ.  
 . . ἔκός.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :  
 φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο. . . . .

. . . Μί. . . κό. . . φιχνη. . . ἔκός.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίξει) ἄνδρος, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῆ ;

. . . Ἄνδρος. . . . .

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ  
 λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-  
 ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-  
 τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-  
 νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

. . . Κόντυλα. Μί. . . κό. . . χίρι. . . . .

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-  
 νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-  
 ηθίζεται τοῦτο .....

.. Διὲν... γίνεται... <sup>ἔσθ</sup>... αἰθώκισμα .....

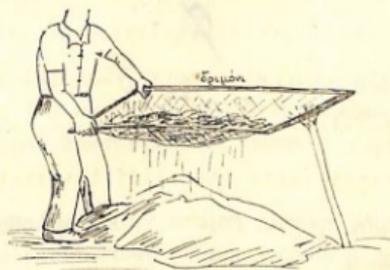
6) Ἐφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,  
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα  
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

.. Μὲν... κόπανο .....

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνεμίσμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν  
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



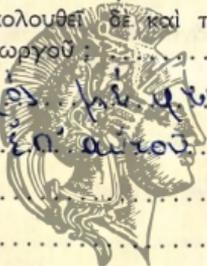
νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον  
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .

ῥιζικά... μ. κ.δ.  
 δειρόνι... ἢ... καθούρι... χερσίφονα... ὕ.π.δ.  
 χυμνακῶν... μ. κ.δ. σ. κ. ν. α., π. α. γ. ἔ. γ. ο. ν. α.  
 δειρόνια

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;

ῥιζικά... ἔ. κ. ρ. δ. μ. κ. δ. φ. τ. ἄ. ρ. ι. φ. ὑ. γ. ἔ. γ. ο. ν. α. κα.  
 χαράσσεται... ἐ. π. α. γ. ο. ν. α. ἔ. κ. ρ. δ. μ. κ. δ. φ. τ. ἄ. ρ. ι. φ. ὑ. γ. ἔ. γ. ο. ν. α.

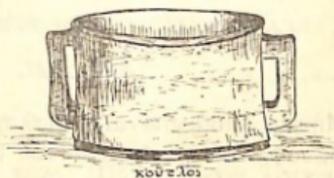
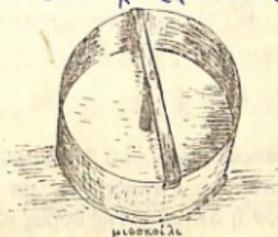


- 8) Ἄλλα ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.



γ'.1) Ποῖα ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχείου) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δέ και ίχνο-  
 γράφημα αυτού· βλ. κατωτέρω σχετικής εικόνας). *Αξ. . όφ. υ. ζαμί*  
*. προς . κρέκουσ . . ή . καν . . τό . . ού . κού . ρι . . 8 % . . ιη . ρ . χ . κ . ο*  
*. ό . όφ . υ . ό . υ . ό . ό . τό . ά . ζ . ώ . ν . ι . . και . . Έ . η . κ . α . ρ . υ . ε . . τό . ού . π . ού . ρ . ι*  
*μή . . έν . . ό . κ . ω . ό . . π . ού . έ . λ . έ . γ . κ . ο . . ζ . ν . ι . τ . ο . ο . ο . κ . ο . ρ . α . . μα . κ . ρ . υ . κ . α . ό . ά . χ . υ . ρ . ο*  
*ό . καν . . χ . ω . ρ . η . τ . ι . κ . ό . τ . η . 8 . ό . κ . ά . δ . υ .*



2) Ποια άλλα βάρη κατεβάλλοντο εις είδος εις τό άλώνι ;

- α) τό παπαδιάτικο,
- β) τό άγροφυλακιάτικο,
- γ) τό γυφτιάτικο,
- δ) τό άλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τά έν χρήσει παλαιότερον μέτρα των δημητριακών (όνομα, χωρητικότης, σχήμα, και παραθέσατε ίχνογραφήματα ή φωτογραφίας αυτών) .....

*. . τό . πα . πα . διά . τί . κ . ο . . και . . τό . ά . γ . ρ . ο . φ . υ . λ . α . κ . ι . ά . τί . κ . ο*  
*. . κ . α . . . . .*  
*. . . . .*  
*. . . . .*

3) Ποϋ άπτεθηκέυτο κατόπιν ή παραγωγή (ό καρπός) υπό του γεωργού έντός της οικίας (εις ποία δοχεία) ή εις άγρούς έντός ειδικών λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερώς εις έκάστην περίπτωση τας σχετικές συνηθείας) .....

*. . εις . . κάς . . εις . . οικίας . . . . .*  
*. . . . .*  
*. . . . .*

4) Τό άχυρον ποϋ άπτεθηκέυτο. Εις αποθήκην (άχυρώνα) έντός του χωρίου ή εις τον άγρον και παρά τό άλώνι . Πώς έγινετο ή άποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; .. *ἕκτον... ἀ. χ. υ. ρ. ὠ. να... ἐν τῷ... ρ. ω. ν.*  
*χ. ω. ρ. ἰ. ο. υ.*.....

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοῦς καλυτέρουσ στάχυσ ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;....

- 6) Μήπως ὅπου γίνετα ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτῆ) ἐκ σταχύων, τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆσ θύρασ κλπ ; ..

Πῶς λέγετα ἡ πλεκτῆ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆσ ποῦ φυλάσσετα.  
πρὸσ ποῖου σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

#### Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποῖασ ἡμέρασ τοῦ ἔτουσ λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶσ εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρασ 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριῆσ, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρασ τῆσ 31 Αὐγούστου κλπ.)

*Μιον. κ. ρ. ο. η. γ. ο. υ. ... 2. 3. ... μ. ο. κ. ἰ. ο. υ. ... τ. ἰ. ... ἑ. σ. η. ἰ. ρ. α. σ.*  
*εἰ. > ... τ. ρ. ἰ. σ. τ. ρ. α. κ. α. τ. α.*.....

Εἰς ποῖασ ἡμέρασ, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

*τ. ὀ. ... ἑ. σ. η. ἰ. ρ. α. σ. ... εἰ. > ... τ. ρ. ἰ. σ. τ. ρ. α. κ. α. τ. α.*.....



3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) . . . .

Ἐπιπέδιον . . . Πρωτομαγιάς . . . Ἐκράδωμα . . .  
βακαλοκόκκινα . . . . .

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς) . . . . .



5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

ἐν Ἀθήναις ἐν 10ῃ Μαρτίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

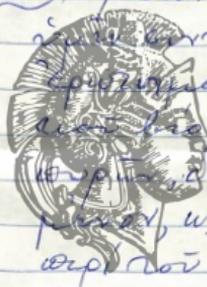


ΑΘΗΝΩΝ

Πρὸς  
 τὸν κ. κ. Ἐπιτομῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας  
 Ἐκπαιδευτικὸν Παιδ. Ἰνστιτ. Ἰ.Τ. 136  
 ἐν Ἀθήναις  
 ἐκ τῆς τοῦ κ. κ. Ἐπιτομῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας  
 Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς  
 Π. Ἰ. Ἐ. Β. - Μουσικῆς

Ἰ. Π. ο. λ. ἰ.  
 Ἐπιτομῆς. Περὶ τοῦ γ. κ. 12/69 ὁμοίου Ἐπιτομῆς  
 βίου καὶ τῆς καὶ ἰδίως ἑαυτοῦ Ἐπιτομῆς  
 καὶ ἰδίως ἑαυτοῦ Ἐπιτομῆς

Ἐπιτομῆς καὶ ἰδίως ἑαυτοῦ 2226/4/  
 12/69 ὁμοίου Ἐπιτομῆς  
 Ἐπιτομῆς καὶ ἰδίως ἑαυτοῦ Ἐπιτομῆς



ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

Ἐν Ἀθήναις τῆς 20/3/50.

Ἐπιτομῆς  
 Ἐπιτομῆς  
 Ἐπιτομῆς

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ  
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ  
ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΤΥΡΑΣ

1. Ἴππειος (παλαιότερον ὄνομα Ἴππειος) Μυσθίου Ν. Λέσβου.
2. Ἀτίμιος Βερβέρης. Διδάσκαλος Τ.Δ. Ἴππειος. Διαμέτει 20 ἔτη.
3. α) Ἰωάννης Κανφάν τοῦ Βασιλείου. ἡλικία 83 ἐτῶν. ΣΤ. Ἄμφος Ἴππειος.
- β) Παταχίτης Σαραντῶνος τοῦ Τροισίου. " 60 " " "

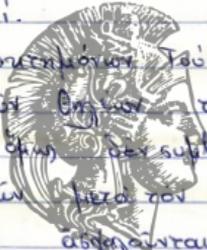
Α' α' ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920.

1. Ἀγροτικά περικοπαὶ προερίθουντο διὰ ἐνορίαν: Ἀγροτικά περικοπαὶ καί-  
μηνου - Λοίρισσος. Γαλοῦ Πηχρίδια.  
Διὰ βοσκὴν ποιμνίων: Λεβάδια, Ριζοβούνια καὶ ὁ ἑξαίωνας.  
Ἰνήρητος χωρισταὶ περικοπαὶ.

2. Ἀπίων ὡς ἰδιοκτησία γαιοκτημόνων Τούρκων

3. Ὁ πατήρ μετὰ τὸν γάμον κατὰ ἑλληνικὰς ἐκτείνων δίδει τὸ ἀνατολικὸν  
μὲν μέρος εἰς αὐτὰς τούτο ὅτι, ὡς συμβαίνει καὶ διὰ τὰ ἀρρεθὰ  
εἴματα, διονεμομένης ἢ αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ



β' 1. Οἱ αἰότικοι γῆς περικοπῆς ἀσθενῶνται μετὰ τὴν γεωργίαν ὅτι  
ὄπως Σιφνητικῶν ἔργα ἑξαπομαχίεργεαν καὶ εὐπομαχίε-  
ργεον.  
ὅτι εἶναι ἀνεκτροφικὴ περικοπὴ. Κεντροφικὰ οἰκόδομα.

2 ΝΑΙ.

- γ' 1. Ἐν ταῖς μεγάλας κτήματα τῶν γαιοκτημόνων Τούρκων εἰρηφάντο  
ἔδωκεν ὡς ἄτομα ἢ καὶ μετὰ ὀλίγου χρόνου εἰν οἰκογενεῶνται
2. Ἐπαύοντο κολλήχοι. ἦσαν πτωχοί.
  3. Ἄφρατ' εἰς χρεῖα.
  4. Ἐξοριζοποιήθησαν ἔργαται ἐπαύοντο μόνο δι' ἐξαπομαχίεργε. Ἀφρατ' καὶ χυ-  
ραῖμα. Ἐκτόμα πέρυ χωρίων καὶ χωρίων Λήμων. Ἀφρατ' εἰς χρεῖα.
  5. Ναι. Ἐν τῶν ἐκτολίων ἐν Τρωαρίων καὶ χωρίων Λέσβου.
- β' α' Εἰς Μ. Ἀσίαν.

- β. ΝΑΗ ως έρχεται, τυχνται, υστισες, πραγματωσείας.
- δ. 1 Με φωτιήν κόπρον.
- 2. Το 1946

ε. Σιδραίν άφοτρα από 1925.

1 Μονόκερο. Προηθεια ει του εξωκερμού και άρρότερον ει του Βάλου

- |           |             |            |         |
|-----------|-------------|------------|---------|
| 1. Έξυερ  | 4. ντεφιρι  | 7. έυθερέ  | 10..... |
| 2. ποδάρι | 5. μπαυράφι | 8. μαράρα  |         |
| 3. γόνακο | 6. σπάθη    | 9. καβίδια |         |

2. Από 1950.

3. ΠΟΤΕ.

4 »

5 »

στ. 1 Δεξιοσέγνα γεωργοί.

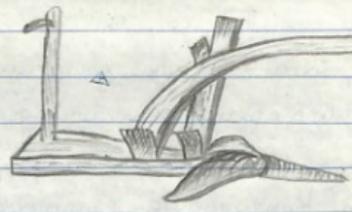
2. Ποδιαίον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



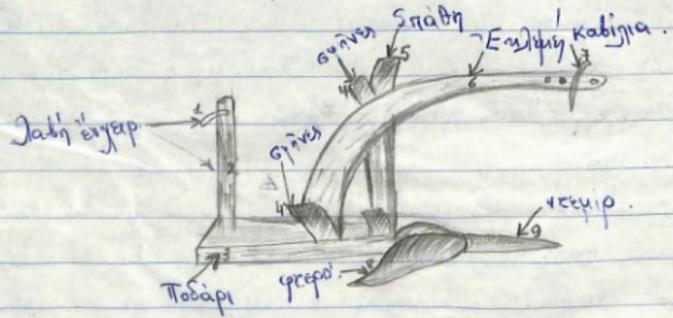
Τωρρινόν έροτρον είναι  
 το συνολικό γενο σιδραίνιο.

ΑΘΗΝΑΝ



Διαφοραι δέν ύπάρχα.

3.



4. Ήτο μιας μορφής

5. Ορθωχόνιον παραρτηρόγραμμον

6. Εν ζώδιου.

7. Σμεράνη, πρίονι, άζινι, μπουρχού, ζιδορά, σήρακι α.

α 8. Εξρησιμοποιούντο μόνος βόες.

β " " 2 γίνα.

9 ΝΑΙ. ήτο και είναι.

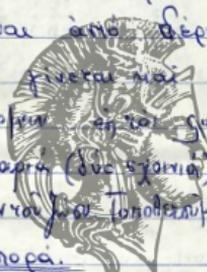
Η μορφή του παλαιότερου και νέου γυκού είναι η αὐτή  
Ήπαρχον δύο έδω γυκών. Ο εἰς ἐξρησιμοποιούτο διά το γυφάρισμα  
μέ γίνα και ο άλλος ἐξρησιμοποιούτο δια τά γυώνται γίνα  
εν άράξας, έως και αἱ εἰκόναίς το έρωεματοροχόν.

10. Δεν υπάρχει διαφορά εν τόν τόπον μας.

11. Πέρεται γρυφι και είναι από άέρμα.

12. Από το 1930 τό όργωμα γίνεται και δι' ενός γίον κωριω έππου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ  
Ταίρισμα τό γίον και θέτομα εν τό γρυφι αὐτό τό σαμαριά τήρα  
πρωτ. καταν. το γυφι τή γυφάρι (δύο έχονία) και τα εννοομε τό σαμαριά  
τό αὐτοσ τήθεται εν τήν ραχίν και γίον τοποθεταται και γυφάται και διναται τόν γυφι



3. Αροτριωσις (όργωμα) και σπορά.

α Παλαιότερον και σήμερον όργωνεν άνδρας ή ύπηρέτω

β) θέτομα εν τόν γρυφόν των γίον τόν γυφόν. Προθέτομα εν τό  
μείον του γυκού τό άροτρον μετα την τοποθετησιν μιαν μαβιδιαν.

2. Όμοιος.

3. Με στρονι δέφινο εν τά κέρατα του γίον ή γίον.

4. Το όργωμα γίνεται και μαζά τοὺς δύο τρόπους αναλόγως του έδα-  
φους.

5. Η σπορά εχινετο και γίνεται εν σποριεσ.

Έχωρήγετο μέ αὐρακιαν.

6. Σε κήπους και όρεινά μέρη.

7. Αιάνοσις αὐγίλων μαθέτωσ. εν όλα τά όργώματα γίνεται χρι-  
σις του πρώτου αὐτου.

X

γ. Προσρίσσει (ὄργωματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς.

1. Διὰ τὴν σπορᾶν τῶν θεμητικῶν ἐγένοντο δύο ὄργωματα. Τὸ 1<sup>ον</sup> τὸν Ἀύγουστο καὶ τὸ 2<sup>ον</sup> τὸν Σεπτέμβριον. Καὶ ἐγένοντο τοῖς μὲν 1<sup>ον</sup> Κορυθαί, τὸ δὲ 2<sup>ον</sup> δωτέρισμα.

2. 3 ὄργωματα. Μάϊον, Ἰούνιον, Ἰούλιον.

3. 1 ἔτος.

4. Διὰ θεμητικῶν 2 ὄργωματα διὰ κτηνωτῶν 3.

διὰ θεμητικῶν: Ἀύγουστο - Σεπτέμβριον.

διὰ κτηνωτῶν: Μάϊον - Ἰούνιον - Ἰούλιον.

5α. Τὸ εἶσαι ἢ ἡ κταίρα.

1β. Εὐαθαρῖστο με ζῆστον ἢ τλουγυράναι.

2. Γίνεται σπαρῖσμα.

3. Ἄν γίνεται σπαρῖ τῶν ἀγρῶν ὅπου τῶν ἔχον ὄργωθαι.

γ. Ἐργασία: κασπῆ, κσῆ, κσῆ (δὲ κ), κσῆ.

6. Οὐδὲν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ  ΑΘΗΝΩΝ

7. Δὲν ἐκμαγεργαίνοντο ποτὶ γῆρας.

8. Καὶ ζυρά.

9. Δὲν ἐκμαγεργαίνοντο ποτὶ γῆρας.

Β' ΘΕΡΙΣΜΟΣ.

α. Ἐργασία θερισμοῦ.

1. Μὲ ἔρπαινον.



2. Μὲ ἔρπαινον πρῶτον. Μὲ κόσσα ἀργότερον.

3. Ἦτο ἔρπαινον.

4. Ἦτο ζυδίνον. Ἐδίετο θάβη.

5. Ἦ σιδιραυροί.

6. Καὶ παλαιότερον καὶ σήμερον μῶρο με ἔρπαινον.

//

β. Θερσιόος Σημηναίων.

1. Μὲ δρεφάνη ὅσον κὶ δυνατόν χαλμυρώτερα
2. Καλαμιά.
3. Ὁ ἴδιος
4. Ἐποποθεοῦντο ἐπὶ τοῦ ἑδάρουσ ποδρά ἄρου καὶ αἱ κεφαλαίων σταγόνων πρὸς τὴν αὐτὴν μαριθόνειν.
5. Σελήνια.

γ' Οἱ Θεριστοί.

1. Καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες. μόνο ἑνόπιοι.
2. Μὲ ἡμερομισθίων ἐν τρήμα.
3. Διὰ προφυγᾶν ἔγχεον ἐν τὴν γέφυρα παλαμαριάν. Ἐνὶ μέσῳ βουρὶ καὶ ἐν τὴν κεφαλήν μανθίλων.
4. Τετάρτη νύκτα μόνον.
5. Οχι.
6. Οχι.



Δ' Ἰσοδοκὸν (Θερσιόος) τὸν σταγόνων ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἀβέσως μετὰ τὸν Θερσιόον.
2. Ὁ ἴδιος ὁ Θερσιόος. Ἰδὲνε με σταγόνες, ἀνω ἔργαλειού.
3. Ἀφίκοιτο ἐν τὴν ἰδίων θέσιν πρὸς ζήρωσιν. Πεδία καὶ μεταφέρουτο καὶ στρωτὴν ἔργα ἐν τὸ ἄγιον. Κωμικῶς ἐποποθεοῦντο με τοῦ σταγόνων πρὸς τὸ κέντρον τοῦ κώμου.

ε' ∅

- στ' 1. Ναι. Ἐπιείρετο Ἐθερίετο με ἄρεσιν. Ἐξυραίνετο ἐπὶ τόπου ἔφινετο Σελήνια Ἐφυλάσσετο ἐν ἀποθήκας.
2. Ἰούδιον - Ἰούδιον. Μὲ δρεφάνον ἢ κούσαν.
3. Ἄσσοσε ἔδινοντο Σελήνια. Τώρα δέονται με μυστικὴν δεξιμὴν γερουλιχόν.

Γ' ΑΛΘΝΙΣΜΟΣ

- α' 1. Μεταφέρουτο ἐν ἄδιον.
2. Ὁ γέφυρα μαγικά. Ἀραγός. Ἐποποθεοῦντο κωμικῶς με τοῦ σταγόνων

προς το κέντρο του σώματος.

3 Δεν υπήρχε πάντοτε αδιάνω. Έξω από το χωριό εν άνοιχο μέρ 5.

4 Έξω του χωριού εν άνοιχόν τόπον.

5 εν ποταμώ. Με την σφράν.

6 Μέσα Γουλιού - Μέσα Αγκούστου.

7 Χωμάτερο.

Καθαρίσαν τον τόπο απ' τα χάρτα και πέτρας και το παραβρέχον.

8 Πόδι καθαρίσκα και βρεξίμων.

9 Τετάρτη ημέρα και ώρα 10<sup>4</sup> πρωινή έως 15<sup>3</sup> απογευματινή.

10 ∅.

11 Ζεύονται 2 γόα έγογα ή βοές με κούχενι. και γυρίσαν αυγι-  
νώς επάνω στα κοποθεμένα δέντρα σταγών.

α ∅.

β ∅.

γ ∅.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ



12 Τσαράγι.

13 Μαί.

14 Έξέχετο ζέστερα ή νους 1,5 μέτρον ξύδινη με κούρενιν βυζόνων εν το έν  
δωρον.

15 Τριγιά.

16 Μάγαφα ή Τενάγι.

17 Ο ίδιος ο χωρογός.

18 ΟΧΙ.

19 ∅.

20 ∅.

21 ∅.

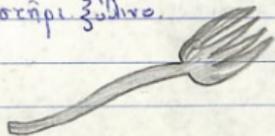
22 ΟΧΙ.

23 "Απόψη δεν έπρε Αρής.

β. Αίγισμα.

//.

1. Τεναΐη. Α. γυριστήρι ζύδινο.



Συρός Σχητα. επιμήκτες.

Επάνω εις τον σωρόν μαργώνεται ζύδιον με ένα πανί δια να δάχνει την πατώθυρον και άνετον αχ' ενός μαι να χωρίση τον καρπών τ' από το άχυρον αχ' έτερον.

2 Με το γυριστήρι.

3 Άνδρας

4 κότσαρα. Με το σέρι.

5 φ. Αν γίνεται 2<sup>ος</sup> άγώνισμα.

6 Με κόπασα.

Γίνεται με το δριμόνι ή κομπούρι.

Χωρίζονται από γυναίकों με κόπασα, που δέχονται δριμόνια.

ΑΔΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΑΝ

8 φ.



γ' 1. Η άγέλη προς τριπλούς ήταν το αούρι. 8% η άγέλη ο άφροδίου. αό άθλιον μαι έπαυρε. το αούρι. με έν γιένος που έχετο ζύζα τ' ονομα. μετρητού άχυσασα χωρητικότης 8 σαάδες.

2. Το παπαδοίτιμο και το άγροφυλαίτιμο.

3. Εη και οισίας.

4. Σκοπ άγυρνας. ενός του γυριόν.

5 φ.

6 φ.

ΕΤΗΣΙΝ ΠΥΡΑΙ.

α' 1. Λουτροπιού 23<sup>η</sup> Ιουνίου το έσπερας, εις Τρισπρακο.

2. Κάζαρα. ή κλίμα.

β' 1. Άντιανόρη κίε, και παιδιά.

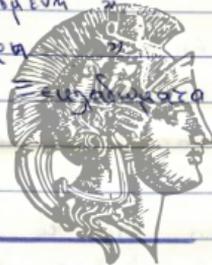
2. Το κλιεσκον από φράυες τα παιδιά.

3. Από συγκεντρωθών τα ζύδια κατασκευάσκει εν τρεις σωρούς και  
έπειτα οι κάθε σωρός καταβέβαιται από ένα ζύρο στεφάνι που το ύ-  
ψος ρυθίζει την πρωτομαχία μου κα' υψάδι εν' τους μεταφοσιωμένους.

γ' 1 ρ

2. Από άγαθον οι φωκίς πιδούν απ' επάνω 3 φορές και τέρας πετούν επ' αυτό  
μία πέτρα και συγχρόνως δίδουν εν αυτοί που θα βαίη υψάδι να  
δίοιο αντίκλιμένο θέλουτ. Έπειτα γήνουν μία πέτρα και κάθε κοπέλα  
παίρνει και φέρει ένα κομμάτι. Το ίδιο κάθε γυνή και κοπέλα βαίη  
μάτω απ' το προσέφαρο τρία κομμάτια (λευκό - μαύρο - κόκκινο) το  
φράδι από κομμάτιον τρεβούν ένα μάτω εν' το μαζιλάρι και άνα  
λοχα με το φράδι του δάνα και η ψή που θα περάσουν  
δη. γυνώ = λυσιμένη ψή  
κόκκινο = εύτυχισμένη ψή  
μαύρο = μαύρη ψή

3. Στεφάνι Πρωτομαχίας . . . μεταφοσιωμένων  
ΑΚΑΔΗΜΙΑ . . . ΑΘΗΝΩΝ



Εν' Αθήναις κατ' 10<sup>η</sup> Μαρτίου 1970.